

Вх. №...../.....2024 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КЕВР

ДОКЛАД
от
дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

Относно: Заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-163 от 20.12.2023 г. за изменение на лицензия за дейността „производство на електрическа енергия“, подадено от „Национална електрическа компания“ ЕАД

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Административното производство е образувано по постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-163 от 20.12.2023 г. за изменение на лицензия № Л-073-01 от 14.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа енергия“, от „Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК ЕАД), на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ) във връзка с чл. 61, ал. 2, т. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). Със Заповед № З-Е-2 от 04.01.2024 г. на председателя на Комисията е сформирана работна група със задача да проучи обстоятелствата, съдържащи се в заявлението и приложенията към него.

С писмо с изх. № Е-ЗЛР-И-163 от 17.01.2024 г. от дружеството е изискано да представи допълнителна информация и документи, които са представени в КЕВР с писмо с вх. № Е-ЗЛР-И-163 от 25.01.2024 г.

Въз основа на предоставената информация и документи от заявителя и извършеното проучване по преписката са установени следните факти и са направени следните изводи:

НЕК ЕАД е еднолично акционерно дружество, с ЕИК 000649348, вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) към Агенцията по вписванията със седалище и адрес на управление: област София, община Столична, гр. София 1000, ул. „Триадица“ № 8, което се установява от извършена служебна справка в ТРРЮЛНЦ към Агенцията по вписванията. Предметът на дейност на дружеството е: производство на електрическа енергия, централизирани покупки и продажби на електрическа енергия, снабдяване с електрическа енергия на потребителите, присъединени към преносната мрежа, внос и износ на електрическа енергия, строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводството, инвестиционна дейност, внедряване и популяризиране на енергийната ефективност при производството на енергия.

Едноличен собственик на капитала е „Български енергиен холдинг“ ЕАД.

Капиталът на НЕК ЕАД е в размер на 1 063 766 192 лв., разпределен в 1 063 766 192 броя поименни акции с номинална стойност 1 лв. всяка и е изцяло внесен.

НЕК ЕАД притежава лицензии, издадени от КЕВР, както следва:

– Лицензия № Л-073-01 от 14.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа енергия“, за срок от 35 години, изменена с Решение № И1-Л-073-01 от 26.03.2004 г., с което лицензията е допълнена с енергиен обект – водноелектрическа централа (ВЕЦ) „Цанков камък“;

– Лицензия № Л-147-13 от 17.12.2004 г. за дейността „обществена доставка на електрическа енергия“, издадена за срок от 35 години, изменена с Решение № И1-Л-147 от 25.06.2012 г. като е допълнена с права и задължения на „координатор на специална балансираща група“ и Решение № И2-Л-147 от 06.01.2014 г., с което Комисията е изменила лицензията, като същата е допълнена с права и задължения за дейността „координатор на специални балансиращи групи“;

– Лицензия № Л-230-15 от 04.06.2007 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, за срок от 10 години, изменена с Решение № И1-Л-230 от 18.08.2014 г. като е допълнена с права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и продължена с Решение № И2-Л-230 от 15.09.2016 г. с 10 години, считано от датата на изтичане срока на лицензията;

– Лицензия № Л-408-17 от 01.07.2013 г. за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция“, за срок от 26 години, допълнена с права и задължения на координатор на специална балансираща група.

Със заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-163 от 20.12.2023 г., НЕК ЕАД е поискало изменение на лицензия № Л-073-01 от 14.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа енергия“, което е подадено на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, съгласно който производство за изменение на лицензия може да се образува и по искане на лицензианта. Лицензиантът по същество е поискал изменение на лицензията в частта ѝ за обектите, с които се извършва лицензионната дейност. На основание чл. 64, ал. 2 от НЛДЕ лицензиантът е длъжен да поиска изменение на лицензията при извеждане от експлоатация на генериращи мощности. Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 1 от НЛДЕ, списъкът и описанието на обекта или на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност с техните технически и технологични характеристики, е приложение към издадената лицензия. Всяко актуализиране в това приложение, по аргумент за противното от чл. 49, ал. 3 от НЛДЕ, се счита за изменение на лицензията. В тази връзка, НЕК ЕАД е представило актуализирани приложения към лицензията за дейността производство на електрическа енергия, в които е премахнало данните за ВЕЦ „Въча 1“, хидрогенератор 1 (ХГ 1) Изменението на лицензията в частта, свързана с енергийния обект, няма да доведе до изменение на вида на лицензията – тя ще остане лицензия за дейността „производство на електрическа енергия“. Исканото изменение налага и промяна в текстовата част на лицензията, с оглед привеждане на текстовете в съответствие с действащата законова и подзаконова уредба.

Като доказателства за обстоятелствата, които представляват основание на исканото изменение, НЕК ЕАД е представило следните документи:

– Обосновка на искането за извеждане от експлоатация, която е следната: НЕК ЕАД притежава 30 централи, от които 27 ВЕЦ и 3 помпено-акумулиращи водноелектрически централи (ПАВЕЦ), с обща инсталирана мощност на централите в генераторен режим 2738,97 MW и в помпен режим 931,9 MW. Основното производство на електрическа енергия се осъществява от ВЕЦ, които са групирани както следва: хидроенергиен комплекс „Белмекен-Сестримо-Чаира, каскада „Баташки водносилов път“, каскада „Доспат-Въча“ и каскада „Арда“.

ВЕЦ „Въча 1“ е част от последното стъпало на каскадата „Доспат-Въча“, като тя разполага с 4 (четири) хидрогенератора, с обща инсталирана мощност 14,5 MW, като

хидрогенераторите са с единична мощност, както следва: ХГ 1 – 3,5 MW, ХГ 2 – 4,0 MW и ХГ 3 и ХГ 4 са по 3,5 MW всеки. ВЕЦ „Въча 1“ е въведена в експлоатация на два етапа, като ХГ 1 и ХГ 2 са през 1933 г., а ХГ 3 и ХГ 4 са през 1953 г.

НЕК ЕАД посочва, че извеждането от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ се налага поради изтичане на технологично определения срок за безопасна експлоатация на съоръженията, икономическа нецелесъобразност на разходите за поддържане на експлоатацията, екологичните норми и рехабилитация, липса на резервни части и резервираност на основни системи. След извеждането от експлоатация на ХГ 1, ВЕЦ „Въча 1“ ще остане с обща инсталирана мощност от 11 MW.

НЕК ЕАД заявява, че в предприятие „Водноелектрически централи“ на всеки 3 години се извършва преценка на имоти, машини и съоръжения, в съответствие със счетоводната политика на дружеството, като в тази връзка независим лицензиран оценител е извършил оценка на активите към 31.12.2021 г. и е определен остатъчният прогнозен срок на експлоатация на активите във ВЕЦ „Въча 1“. След направената оценка на активите, НЕК ЕАД е извършило рехабилитация на ХГ 3 и ХГ 4, след която е увеличен експлоатационния им ресурс, считано от месеца на въвеждане в редовна експлоатация, след приключили успешно 72-часови проби, съответно за ХГ 3, считано от м. февруари 2022 г., а за ХГ 4 – считано от м. март 2022 г. НЕК ЕАД посочва, че е въведен в експлоатация нов хидроагрегат ХГ 2, считано от м. февруари 2022 г.

В НЕК ЕАД предстои извършване на нова преценка на имоти, машини и съоръжения към 31.12.2024 г., при която ще се определят нови справедливи стойности и нов остатъчен прогнозен срок на експлоатация на активите във ВЕЦ, експлоатирани от дружеството.

– Препис-извлечение от Протокол № 57 от 18.12.2023 г. от проведено заседание на Съвета на директорите на НЕК ЕАД, от който е видно, че СД на НЕК ЕАД е дал съгласие за подаване в КЕВР на заявление за изменение на лицензия № Л-073-01 от 14.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа енергия“ и са одобрени актуализирани приложения от № 1 до № 9 към лицензията, както и проекти на приложения № 1 – табл. 1 и приложения № 2 – еднолинейна схема с изведен ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“;

– Финансова обосновка на очакваните разходи, като резултат от извеждането от експлоатация на ХГ 1 във ВЕЦ „Въча 1“;

– План за извеждане от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“, съдържащ основните етапи (13 точки), през които ще се премине в процедурата по извеждане на активите;

– Доклад от управителя на предприятие „Водноелектрически централи“ до изпълнителния директор на НЕК ЕАД, относно извеждане от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ ведно с протокол № 1 от Технически съвет, назначен със заповед № ТД-8 от 17.02.2023 г. на управителя на предприятие „Водноелектрически централи“ със задача: разглеждане, анализиране и даване на становище за състоянието на ХГ 1 и предложение за решение за извеждането му от експлоатация. По време на заседанието на Техническият съвет, проведено на 28.02.2023 г. участниците са обсъдили състоянието на ХГ 1 за извършени последни ремонти и измервания, проблеми при експлоатацията, екологичните аспекти при текуща експлоатация и извеждане от експлоатация на ХГ 1, процеса по извеждане от експлоатация на ВЕЦ, съгласно Наръчник на интегрираната система за управление, както и относно законовите изисквания и разпоредби при извеждане на енергийни обекти от експлоатация. От проведеното на 28.03.2023 г. второ заседание на Техническият съвет, и след направените разисквания, участниците са решили следното: извършването на рехабилитация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ е икономически неизгодно; извеждането на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ без демонтаж е неприемливо от технологична гледна точка за централата; извеждането на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ с пълен демонтаж включително бетонирания елементи, с разрушаване на строителни конструкции е нецелесъобразно поради необходимост от по-тежки административни процедури, включително извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС); като най-целесъобразен е оценен вариантът да бъде частично демонтиран ХГ-1 с отстраняване на всички спомагателни системи към турбината и

генератора, заглушаване на напорния тръбопровод и без демонтиране на бетонираната спирала. Отворът в пода на машинна зала ще бъде затворен и безопасен и ще бъде използван за транспортни нужди за останалите три хидроагрегата; да се изготви доклад до изпълнителния директор на НЕК ЕАД за стартиране на процеса по извеждане от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“, в който да се даде предложение за бракуване и продажба на демонтираното оборудване и предварителна оценка за приходите от продажбата на демонтираното оборудване. В доклада да бъде представена оценка за рисковете и възможностите и плана за извеждане съгласно процес „Управление на измененията“. Към протокола на Техническият съвет са представени следните приложения: калкулация на извеждането от експлоатация без монтаж и с монтаж, обемна ведомост с монтаж и без монтаж на основните съоръжения, доставка и въвеждане в експлоатация на нов хидроагрегат във ВЕЦ „Въча 1“ и аварийност за период от три години във ВЕЦ „Въча 1“.

– Доклад от 27.04.2023 г. от управителя на предприятието „Водноелектрически централи“ до изпълнителния директор на НЕК ЕАД относно извеждане от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“, от който е видно, че след направени разисквания техническият съвет е взел следните решения: липсата на резервни части за възстановяване на съоръженията и спомагателните системи и изтеклият експлоатационен ресурс на ХГ 1 налагат извеждането на ХГ 1 от експлоатация; извършването на рехабилитация на ХГ 1 е икономически неизгодно; извеждането на ХГ 1 без монтаж е неприемливо от технологична гледна точка; ХГ 1 да бъде частично демонтиран с отстраняване на всички спомагателни системи към турбината и генератора, заглушаване на напорния тръбопровод и без демонтиране на бетонираната спирала е икономически и технологично най-приемлив. Въз основа на решенията на техническия съвет, управителя на предприятието „Водноелектрически централи“ е предложил да бъде стартиран процесът по извеждане от експлоатация на ХГ 1 ВЕЦ „Въча 1“, съгласно Наръчника на интегрираната система за управление и да бъде изготвено предложение за бракуване и продажба на демонтираното оборудване и предварителна оценка за приходите от продажбата му.

НЕК ЕАД е представило препис-извлечение от протокол № 26 от 06.06.2023 г. от заседание на Съвета на директорите на НЕК ЕАД, от който е видно, че Съветът на директорите на дружеството е взел решение за стартиране процеса по извеждане от експлоатация на ХГ 1 ВЕЦ „Въча 1“, съгласно Наръчника на интегрираната система за управление, както и да бъде изготвено предложение за бракуване и продажба на демонтираното оборудване и предварителна оценка за приходите от продажбата му.

НЕК ЕАД експлоатира 30 централи, от които 27 ВЕЦ и 3 ПАВЕЦ, които са част от приложение № 1 към лицензията за дейността „производство на електрическа енергия“, както следва:

№	ВЕЦ/ПАВЕЦ	Инсталирана мощност, MW
1	ВЕЦ „Батак“	46,8
2	ВЕЦ „Пещера“	136,0
3	ВЕЦ „Алеко“	71,40
4	ВЕЦ „Тешел“	60,0
5	ВЕЦ „Девин“	88,0
6	ВЕЦ „Цанков камък“	86,3
7	ПАВЕЦ „Орфей“	160,0
8	ВЕЦ „Кричим“	80,0
9	ВЕЦ „Въча 1“	14,5
10	ВЕЦ „Въча 2“	7,0
11	ВЕЦ „Кърджали“	124,0
12	ВЕЦ „Студен кладенец“	81,30
13	ВЕЦ „Ивайловград“	120,0

14	ПАВЕЦ „Чаира“	864,0
15	ПАВЕЦ „Белмекен“	375,0
16	ВЕЦ „Сестримо“	240,0
17	ВЕЦ „Момина клисура“	120,0
18	ВЕЦ „Бели Искър“	16,80
19	ВЕЦ „Мала църква“	7,70
20	ВЕЦ „Тополница“	9,48
21	ВЕЦ „Симеоново“	6,67
22	ВЕЦ „Бояна“	1,24
23	ВЕЦ „Росица“	7,50
24	ВЕЦ „Видима“	3,30
25	ВЕЦ „Луковит“	0,69
26	ВЕЦ „Троян“	0,22
27	ВЕЦ „Бял Извор“	1,85
28	ВЕЦ „Устово“	0,70
29	ВЕЦ „Тъжа“	5,00
30	ВЕЦ „Левски“	3,52
Обща инсталирана мощност-генераторен режим:		2738,97

Съгласно предоставената от НЕК ЕАД допълнителна информация, постъпила в КЕВР с писмо с вх. № Е-ЗЛР-И-163 от 25.01.2024 г., общия брой водноелектрически централи е 30, общата инсталирана мощност на енергийните обекти в генераторен режим е 2 738,97 MW, а в помпен режим е 931,9 MW.

Обща информация за централата – ВЕЦ „Въча 1“ се намира на около 0,1 km южно от град Кричим, ситуирана е на пътя гр. Кричим – гр. Девин. Предназначението на централата е да произвежда електрическа енергия чрез преработката на кинетичната енергия на водата с пад приблизително XXX m. Централата се явява последно стъпало от каскадата „Доспат-Въча“. Хидровъзел „Въча 1“ се състои от изравнителен басейн, слабонапорна тунелна деривация, водна кула, апаратна камера, открит стоманен тръбопровод и сграда на централата. ВЕЦ „Въча 1“ е с инсталирана мощност 14,5 MW, и разполага с 4 (четири) хидро групи, като всеки от ХГ са с единични мощности, както следва: ХГ1 – 3,5 MW, ХГ 2 - 4 MW, а ХГ 3 и ХГ 4 по 3,5 MW. Разходът на вода на една хидрогрупа е XXX m³/s при среден нетопад Н_{ср.}= XXX m. Турбините са тип XXX, вертикално изпълнени, с диаметър на работното колело – XXX мм. Турбините са купирани посредством вал към вертикални трифазни синхронни генератори. ХГ № 1 и № 2 са пуснати в експлоатация през 1933 година, а ХГ № 3 и № 4 са въведени в експлоатация през 1952-1953 година.

НЕК ЕАД посочва, че за периода от 1985 г. до 2022 г. работните часове на ХГ 1 са XXX работни часа, а количествата произведена електрическа енергия от ХГ 1 през този период са XXX MWh. Работните часове на ХГ 1 са сравнително на XXX% от часовете работа на цялата централа за три годишен период. От разгледаната статистика на аварийността на централата за период от три години е отчетена обща аварийност в рамките на XXX часа. Направен е анализ на вероятността за работа с XXX ХГ, като вероятността е XXX и вероятност за авария на един агрегат – XXX, което показва, че за три години статистическата вероятност да има нужда от работа на XXX хидроагрегата и XXX от тях да е в авария, за което е необходимо да има в резерв XXX, е минимален. Рискът се измерва от загуба от производство от XXX часа до XXX часа. Максимална стойност от непроизводство на електрическа енергия – XXX MWh.

След извършени анализи и наблюдения, дружеството е достигнало до извода, че най-оптималния режим на работа на ВЕЦ „Въча 1“ е с две хидрогрупи, като третата хидрогрупа

се поддържа в резерв, предвид наличие на сухи години и невъзможност за осигуряване на разполагаемост за работа на централата с четири хидрогрупи.

Въз основа на представените от НЕК ЕАД документи и информация, обосноваващи искането за изменение на лицензията по отношение на генериращите мощности, може да се приеме, че за ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ с инсталирана мощност 3,5 MW е налице изтичане на технологично определения срок за безопасна експлоатация. В допълнение, като се вземат предвид данните за производството на електрическа енергия, високата аварийност на съоръженията и липсата на резервни части за извършване на ремонти и поддръжка на съоръженията и спомагателните системи, както и предвид това, че наличните ХГ 2, ХГ 3, и ХГ 4 с обща инсталирана мощност от 11 MW във ВЕЦ „Въча 1“ могат да осигурят нормална и безопасна експлоатация на централата, **се достига до извода, че извеждането от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ няма да доведе до нарушаване на сигурността и непрекъснатостта на снабдяването с електрическа енергия на потребителите, както и до застрашаване баланса на електроенергийната система на страната.**

След извеждането от експлоатация на ХГ 1 с инсталирана мощност 3,5 MW на ВЕЦ „Въча 1“, общата инсталирана електрическа мощност на ВЕЦ „Въча 1“ ще бъде 11 MW. НЕК ЕАД ще експлоатира 27 ВЕЦ с обща инсталирана електрическа мощност от 2 734,56 MW.

Извеждането на ХГ 1 ще се извърши в съответствие с „План за извеждане от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“, приет от НЕК ЕАД, като дружеството ще извърши частично демонтиране на ХГ 1 с отстраняване на всички спомагателни системи към турбината и генератора, заглушаване на напорния тръбопровод и без демонтиране на бетонирания спирала, което е най-приемливия за НЕК ЕАД вариант, предложен като решение от представителите на Техническия съвет, назначен със заповед № ТД-8 от 17.02.2023 г. на управителя на Предприятие „Водноелектрически централи“.

С оглед привеждане на текстовете на лицензията в съответствие с действащата нормативна уредба, тя следва да бъде изменена с нови текстове, а приложенията към лицензията за дейността „производство на електрическа енергия“ следва да бъдат изменени, като навсякъде където е необходимо в приложенията бъде заличен ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ с неговите технически и технологични характеристики.

От извършения анализ на предоставените от дружеството данни за влиянието от извеждането от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ върху приходите, разходите и финансовите показатели на дружеството, е установено следното:

Поради изтичане на технологично определения срок за безопасна експлоатация, липсата на резервни части и доказаната икономическа нецелесъобразност от рехабилитация и поддръжане на актива в експлоатационен режим, извеждането на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ от активите на НЕК ще доведе до оптимизация на производството и намаляване на разходите на дружеството. От представената финансова обосновка за очакваните разходи, е видно, че икономически нецелесъобразен е разхода, който дружеството ще извърши във връзка с проектиране, доставка и монтаж на четвърти хидроагрегат във ВЕЦ „Въча 1“, в условията на непълно работно натоварване. Поради невъзможност за осигуряване на разполагаемост за работа на централата с четири хидрогрупи, дружеството е достигнало до извода, че най-оптималния режим на работа на ВЕЦ „Въча 1“ е с две хидрогрупи и трета хидрогрупа – в резерв.

В допълнение, дружеството представя Инвентаризационен опис на хидротурбини и хидрогенератори към 30.06.2023 г., от който е видно, че производствения актив ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“, е с XXX остатъчен срок на годност.

НЕК ЕАД предвижда извеждането на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ да се извърши по стопански начин, със собствени технически средства и човешки ресурси. В тази връзка, в представената „Финансова обосновка за очакваните разходи, като резултат от извеждането от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“, е видно, че прогнозните разходи възлизат на XXX лв. и включват: разходи за демонтаж, материали и допълнителните разходи.

Относно приходите, които компанията очаква да реализирала от процеса по извеждане от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“, дружеството посочва, че реална преценка за техния размер може да се направи след демонтаж на съществуващото оборудване и оценка на комисия от технически лица, коя част ще се използва като резервни части за други хидроагрегати и каква част ще се предложи за продажба.

В допълнение, дружеството е представило извадка от Бизнес програма за периода 2023 г. – 2027 г., приета с Решение на СД на НЕК с протокол №38 от 30.08.2023 г., която включва План за развитие на ВЕЦ и ПАВЕЦ на НЕК ЕАД за същия период. В Плана е отразено извеждането на ХГ 1 ВЕЦ „Въча 1“ от експлоатация през ХХХ г.

Въз основа на гореизложеното може да се направи извод, че извеждането от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ няма да се отрази негативно на финансовите показатели на НЕК ЕАД при осъществяване на лицензионната дейност.

Съгласно разпоредбите на чл. 131 до чл. 143 от Правила за управление на електроенергийната система, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД разработва „План за възстановяване електроенергийната система (ЕЕС) на България, след тежки аварии“ (План за възстановяване). Планът за възстановяване се отнася за случаите на пълно разпадане ЕЕС на Р България, след тежки аварии и определя засегнати страни отговорни за участие при нейното възстановяване. Съгласно този плана определени ВЕЦ на НЕК ЕАД са засегната страна, като от извършената справка в него се установява, че ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ не е част от него, поради което извеждането му няма да доведе до застрашаване на ЕЕС на Р България.

Въз основа на гореизложеното може да се направи извод, че извеждането от експлоатация на ХГ 1 на ВЕЦ „Въча 1“ няма да доведе до застрашаване на сигурността на ЕЕС на Р България.

Информация, съдържаща се в заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-163 от 20.12.2023 г., която представлява защитена по закон информация:

НЕК ЕАД е посочило, че първоначално и допълнително представените документи и информация, които са част административната преписка по заявление с № Е-ЗЛР-И-163 от 20.12.2023 г., съдържат производствена и търговска тайна, свързана със стопанската дейност на НЕК ЕАД, със следния обхват: приложения № 1, 3 и 4 към Протокол № 1 от Техническият съвет, назначен със заповед № ТД-8/17.02.2023 г. от заседание проведено на 28.02.2023 г. и 28.03.2023 г.; таблица № 3 – разходи за демонтаж на ХГ1 във ВЕЦ „Въча“ (стр. 3 до стр. 6) от финансова обосновка на очакваните разходи, като резултат от извеждането от експлоатация на ХГ1, както и всяко позоваване в текста на калкулации, разходи, приходи и финансови резултати в представените по-горе документи; приложения № 1 до № 5 на лицензия № Л-073-01 от 14.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа енергия“; приложение № 5 – План за развитие на производството на ВЕЦ и ПАВЕЦ на НЕК, дружеството приема за търговска тайна, а именно прогнозните разходи по инвестиционната и ремонтната програми; плана за приходите, разходите и финансовия резултат от финансовия план на компанията, както и всяко позоваване в текста на калкулации, разходи, приходи и финансови резултати в представения План за развитие и приложение № 8 – Прогнозен електроенергиен баланс на ВЕЦ и ПАВЕЦ на НЕК за периода до 2027 г. Като изключение от обхвата на описаната по-горе информация, НЕК ЕАД посочва, приложение № 1 – таблица № 1 – Списък на ВЕЦ/ПАВЕЦ с посочени инсталирани мощности и приложение № 5 – план за развитие на производството на ВЕЦ и ПАВЕЦ на НЕК – прогнозни данни за производството на електрическа енергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ (стр. 17 – стр. 19).

НЕК ЕАД е посочва, че каскада „Белмекен-Сестримо-Чаира“, каскада „Доспат-Въча“, каскада „Баташки водносилков път“, каскада „Долна Арда“, с прилежащите им енергийни обекти и хидротехнически съоръжения са определени с Постановление № 181 от 20 юли 2009 г. на Министерски съвет като стратегически обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност. В тази връзка техническите параметри на централите и техните режими на работа и свързаните с това данни представляват чувствителна информация и не следва да бъдат разгласявани. НЕК ЕАД счита, че публикуването на гореописаните данни ще

наруши интересите на компанията и може да бъде условие за нелоялна конкуренция в условията на свободна пазарна икономика, в т.ч. и в процеса на либерализация на пазара на електрическа енергия.

Съгласно чл. 18 от ЗЕ не следва да бъде разгласявана информация, обявена от заявителите и лицензиантите за защитена по закон информация, ако нейното разгласяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци, или до застрашаване на търговския интерес на трети лица. В тази връзка, посочената от НЕК ЕАД информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и публично оповестени от заявителя, следва да бъде заличена при публикуването на попадащите в обхвата на чл. 15, ал. 2 от ЗЕ документи във връзка с подаденото от дружеството заявление.

Предвид гореилзоженото, лицензия № Л-073-01 от 14.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа енергия“ е необходимо да бъде изменена както следва:

I. В раздел 1 „Предмет на лицензията“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1.1. изр. първо думите „във Водноелектрически централи (ВЕЦ) и Помпеноакмулиращи водноелектрически централи (ПАВЕЦ)“ се заменят с „чрез енергийни обекти“, а в изр. второ думата „Централите“ се заменя с думите „енергийните обекти“ и съкращението „ЗЕЕЕ“ със „ЗЕ“.

2. В т. 1.2. изр. Второ думата „Централа“ се заменя с думите „Енергиен обект“, в изр. трето думата „Централите“ се заменя с думите „Енергийните обекти“.

II. В Раздел 2 „Срок на лицензията“, в т. 2.2. съкращението „ЗЕЕЕ“ се заменя със „ЗЕ“.

III. В Раздел 3 „Обхват на Лицензията“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3.1., т. 1 думите „в централите“ се заменят с „чрез енергийните обекти“;

2. В т. 3.1., изр. Второ думите „централите“ се заменят с „енергийните обекти“;

3. Т. 3.2. се заличава;

4. В т. 3.3. думите „централите“ се заменят с „енергийните обекти“, а думите „енергийните обекти“ се заменят със „същите“.

IV. В Раздел 4 „Определения“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4.1. се правят следните изменения и допълнения:

а) в т. 2 думите „ЗЕЕЕ“ е Закон за енергетиката и енергийната ефективност“ се заменят със „ЗЕ“ е Законът за енергетиката (обн. ДВ, бр. 107 от 2003 г.) с всички последващи изменения и допълнения“;

б) в т. 3 думите „Наредба за условията и реда за издаване на разрешения и лицензии за извършване на дейностите в енергетиката“ се заменят с „Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (обн. ДВ. бр. 33 от 2013 г.) с всички последващи изменения и допълнения“;

в) в т. 4 думите „Правила на мрежата“ означават наредбите по чл. 70, чл. 89 и чл. 91, ал. 2 от ЗЕЕЕ“ се заменят с „Правилата на мрежите“ са Правила за управление на електроразпределителните мрежи (обн. ДВ. бр. 66 от 2007 г.) и Правила за управление на електроенергийната система (обн. ДВ. бр. 6 от 2014 г.), заедно с техните последващи изменения и допълнения“;

г) в т. 6 думите „Държавната комисия за енергийно регулиране“ се заменят с „Комисията за енергийно и водно регулиране“;

д) в т. 7 думите „ДАЕЕР“ е Държавната агенция по енергетика и енергийни ресурси“ се заменят с „МЕ“ е Министерство на енергетиката“;

е) в т. 9 думите „ВЕЦ и ПАВЕЦ“ се заменят с „Енергийни обекти“;

ж) в т. 10 думите „в централите си“ се заменят с „чрез Енергийните си обекти“;

з) в т. 11 думите „Централите“ се заменят с „Енергийни обекти“;

и) в т. 12 думите „Централите“ се заменят с „ВЕЦ и ПАВЕЦ“;
й) в т. 13 думите „Централите“ се заменят с „Енергийните обекти“;
к) в т. 14 думите „преносно предприятие“ се заменят с „електропреносно предприятие“, а думите „Лицензиантът, като енергийно предприятие, което експлоатира, поддържа и развива мрежата за пренос на електрическа енергия с цел продажбата ѝ и има издадена лицензия за пренос“ се заменя с „Операторът на електропреносната мрежа, който притежава лицензия по чл. 39, ал. 1, т. 2 от ЗЕ“;

л) в т. 15 думите „разпределително предприятие е енергийно предприятие, получило лицензия за разпределение на електрическа енергия, което експлоатира, поддържа и развива разпределителната мрежа на определена територия и продава електрическа енергия на потребителите“ се заменят с думите „електроразпределителни предприятия са операторите на електроразпределителната мрежа, които притежават лицензия по чл. 39, ал. 1, т. 3 от ЗЕ“;

м) в т. 17 думите „означава употребата на електрическа енергия от Лицензианта за производството на електрическа енергия, експлоатацията и поддръжката на Централите“ се заменят с „е потреблението на електрическа енергия в даден енергиен обект, необходимо за осъществяване на технологичните процеси в него“;

н) в т. 19 думите „преносното или разпределително предприятие“ се заменят с „електропреносното или електроразпределителните предприятия“;

о) в т. 22 думите „са средствата за измерване, вписани в Държавния регистър на одобрените в страната средства за измерване, които се използват при продажбата на електрическа енергия“ се заменят с „са технически средства за измерване, които имат метрологични характеристики и са предназначени да се използват за измерване самостоятелно или свързано с едно или повече технически средства и които се използват при продажбата на електрическа енергия“.

V. Раздел 5 „План за развитие на дейността“ придобива следната редакция:

„5. Бизнес план

5.1. Лицензиантът осъществява дейността по лицензията съгласно бизнес план, съставен в съответствие с изискванията на Наредбата и указанията на Комисията, за срок до 5 (пет) години и представен за одобряване от Комисията.

5.2. Бизнес планът се съставя с оглед постигане на енергийни доставки при минимални разходи, като съставните му програми предвиждат необходимите условия и мерки за:

- експлоатация, развитие, рехабилитация и модернизация на централата за осигуряване на непрекъснато, ефективно и качествено производство на електрическа енергия;

- подобряване на качеството;

- повишаване на енергийната ефективност;

- намаляване на загубите.

5.3. Първия бизнес план се съставя от Лицензианта за срок до 5 (пет) години.

5.4. Всеки последващ бизнес план се съставя и представя от Лицензианта за одобряване в Комисията не по-късно от 3 (три) месеца преди изтичането на срока на предходния бизнес план.

5.5. През срока на действие на бизнес плана Лицензиантът може да иска одобряване на актуализирането му.

Комисията може да изисква актуализирането на бизнес плана при съществена промяна на действително постигнатите му параметри в сравнение с прогнозните такива към момента на съставянето му.

5.6. Одобреният бизнес план съставлява Приложение № 5 към тази лицензия и се разглежда като част от нейните условия.“

VI. В Раздел 6. „Експлоатация и поддръжка на производствените съоръжения на Централите“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 6.1. изр. Второ думите „преносната, разпределителните мрежи“ се заменят с „електропреносната, електроразпределителните мрежи“, а думите „Правилата на мрежата“ се заменят с „Правилата на мрежите“;

2. В т. 6.2. думите „преносната, разпределителните мрежи“ се заменят с „електропреносната, електроразпределителните мрежи“;

3. В т. 6.7. думите „преносната, разпределителните мрежи“ се заменят с „електропреносната, електроразпределителните мрежи“.

VII. В Раздел 7 „Оперативно управление“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 7.1., изр. Първо думите „Правилата на мрежата“ се заменят с „Правилата на мрежите“, думите „преносната или разпределителни мрежи“ се заменят с „електропреносната или операторите на електроразпределителни мрежи“.

2. В т. 7.1., изр. второ думите „преносната или разпределителни мрежи“ се заменят с „електропреносната или електроразпределителни“, а думите „устни и/или писмени“ се заличават;

3. В т. 7.2. думите „по чл. 89 от ЗЕЕЕ“ се заменят с „ по чл. чл. 83, ал. 2 от ЗЕ“;

4. В т. 7.3. навсякъде думите „преносната мрежа или разпределителните мрежи“ се заменят с „електропреносната мрежа или електроразпределителните мрежи“;

5. В т. 7.4. навсякъде думите „преносната мрежа или разпределителните мрежи“ се заменят с „електропреносната мрежа или електроразпределителните мрежи“;

6. В т. 7.5. думите „по чл. 63 от ЗЕЕЕ“ се заменят с думите „по чл. чл. 74, ал. 1 от ЗЕ“, думите „преносната мрежа или разпределителните мрежи“ се заменят с „електропреносната мрежа или електроразпределителните мрежи“, а думите „председателя на ДАЕЕР“ се заменят с „министъра на енергетиката“.

VIII. В Раздел 8 „Производство на електрическа енергия и предоставяне на разполагаема мощност“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 8.1., изр. 2 думите „Правилата на мрежата“ се заменят с „Правилата на мрежите“;

2. В т. 8.2. думата „преносната“ се заменя с „електропреносната“;

3. В т. 8.4. пред думата „разпределителните“ се добавят думата „електропреносното“ и запетая, думата „разпределителните“ се заменя с „електроразпределителните“, а думите „Правилата на мрежата“ се заменят с „Правилата на мрежите“.

IX. В Раздел 9 „Организиране на меренето“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 9.1. изр. Първо и второ се заличават, а в изречение трето думите „преносната, разпределителните“ се заменят с „електропреносната, електроразпределителните“;

2. В т. 9.2. изр. първо се заличава;

Текстът в т. 9.3. се заличава;

3. Т. 9.4. става т. 9.3, думите „и разпределително предприятие“ се заменят с „електропреносното предприятие, електроразпределителните предприятия“, в подточка 3 числото „60“ става „15“, а в подточка 5 думите „разпределителното предприятие“ се заменят с „електроразпределителните предприятия“.

4. Точки 9.5, 9.6 и 9.7 се преномерират и стават съответно т. 9.4, 9.5 и 9.6.

X. В Раздел 10 „Безопасни условия на труд“, в т. 10.6. думите „и Комисията е уведомена, тя извършва проверки и издава задължителни указания на Лицензианта относно безопасността на труда в Централите“ се заменят с „Лицензиантът е длъжен да уведоми в законоустановения срок компетентните органи“, а изр. второ се заличава.

XI. В Раздел 11 „Спиране на Централите“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 11.1. думите „разпределителното предприятие“ се заменят с „електропреносното и електроразпределителните предприятия“;

2. В т. 11.2. думите „преносната или разпределителните“ се заменят с „електропреносната или електроразпределителните“, а в подточка т. 4 думите „разпределително предприятие“ се заменят с „електропреносното, електроразпределителните предприятия“.

XII. В Раздел 12 „Извеждане на съоръжения от експлоатация“, в т. 12.1. съкращението „ЗЕЕЕ“ се заменя със „ЗЕ“.

XIII. В раздел 14 „Разделно счетоводство“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 14.1. думите „отделни счетоводни сметки“ се заменят с „отделна счетоводна отчетност“, а думите „в счетоводните книги“ се заличават.

2. В т. 14.2. думите „счетоводните сметки“ се заменят с „отделна счетоводна отчетност“;

3. В т. 14.3. съкращението „ЗЕЕЕ“ се заменя със „ЗЕ“.

XIV. В Раздел 16 „Цени“, т. 16.1. придобива следната редакция:

„16.1. Лицензиантът упражнява лицензионната дейност при прилагане на цени, съгласно изискванията на ЗЕ, подзаконовите актове по прилагането му и правилата на Единната система за счетоводно отчитане за целите на регулирането.“.

XV. В Раздел 19 „Извънредни обстоятелства“ се правят следните изменения и допълнения:

1. Т. 19.1. придобива следната редакция:

„19.1. Лицензиантът няма да се счита в нарушение на условията по тази Лицензия, ако бъде възпрепятстван да ги изпълнява поради обявен по реда на ЗЕЕЕ ограничителен режим за производство на електрическа енергия вследствие на обстоятелствата, посочени в чл. 6372, ал. 1 от ЗЕЕЕ, или разпореждане на Оператора на електропреносната или операторите на електроразпределителните мрежи, дадено съгласно действащото законодателство.“;

2. В т. 19.3., подточка 4 думите „преносната“ и „разпределителните“ се заменят съответно с „електропреносната“ и „електроразпределителните“.

XVI. В Раздел 20 „Опазване на околната среда“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 20.2. думите „чл. 20 от ЗООС“ се заменят с „действащото законодателство“;

2. В т. 20.3. думите „Плана за развитие“ се заменят с думите „Бизнес плана“;

3. В т. 20.4. изр. първо се заличават думите „чл. 44 и сл. от“.

XVII. В Раздел 23 „Предоставяне информация на Комисията“ се правят следните изменения и допълнения:

1. Т. 23.2. придобива следната редакция:

„23.2. Лицензиантът предоставя на Комисията одитиран годишен финансов отчет за предходната финансова година и приложенията към него, както и междинни финансови отчети и справки към тях, при поискване от Комисията.“

2. В т. 23.3., подточка 2 придобива следната редакция:

„2. разходите, свързани с образуване на цените дейността производство на електрическа енергия“;

3. В т. 23.4. думата „отчет“ се заменя с „доклад“;

4. В т. 23.6. изр. второ се заличава.

XVIII. В Раздел 24 „Предоставяне на информация на електропреносното и разпределително електроразпределителните предприятияпредприятия“, т. 24.1. придобива следната редакция:

„24.1. Лицензиантът е длъжен да предоставя на електропреносното и електроразпределителните предприятия разпределително предприятие всяка информация, изискуема съгласно действащото законодателство и в договорените между тях ред и срокове.“

XIX. Раздел 25 „Предоставяне на информация на ДАЕЕР“ се заличава.

XX. Раздел 26 става Раздел 25 „Поверителност на информацията“

XXI. Раздел 27 става Раздел 26 „Контрол от страна на Комисията“ и в него се правят следните изменения и допълнения:

1. Т. 27.1. става т. 26.1. и придобива следната редакция:

„26.1. Комисията чрез свои представители упражнява контрол за спазването от Лицензианта на условията на Лицензията и на ЗЕ.

Във връзка с това Комисията може по всяко време да извършва периодични и извънредни проверки (инспекции) на Лицензианта;

2. В т. 26.2., подточка 4 придобива следната редакция:

„4. да дават задължителни предписания.“.

XXII. Раздел 28 става Раздел 27 „Вещни права“

XXIII. Раздел 29 става Раздел 28 „Осъществяване на лицензионната дейност при откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на Лицензианта“, а т. 29.1. става т. 28.1. и придобива следната редакция:

„28.1. Лицензиантът е длъжен да уведоми писмено Комисията при намерение да прекрати дейността на дружеството чрез ликвидация. Лицензиантът подава искане за прекратяване на Лицензията, като е длъжен да осигури сключването на сделка по чл. 53 от ЗЕ.“

XXIV. Раздел 30 става Раздел 29 „Забрана за прехвърляне на Лицензията“ и в него се правят следните изменения и допълнения:

1. Т. 30.4. става т. 29.4., а изр. първо и второ придобиват следната редакция:

„29.4. Ако Лицензиантът възнамерява да осъществи сделка на разпореждане с имущество, с което осъществява дейността по Лицензията, той е длъжен да поиска разрешение от Комисията.

Искането трябва да съдържа пълно описание на засегнатите производствени активи. Лицензиантът е длъжен да предостави на Комисията и всяка допълнителна информация, изискана от Комисията във връзка с описаните активи.“

2. Т. 30.6. става т. 29.6. и в нея думите „Съгласуваният план“ се заменят с „Бизнес планът“.

XXV. Раздел 31 „Предоставяне на дейности от управлението на Лицензианта на трети лица“ се заличава.

XXVI. Раздел 32 става Раздел 30 със заглавие „Условия за изменение/допълнение и/или продължаване на срок на Лицензията“ и в него се правят следните изменения и допълнения:

1. Т. 32.1. става т. 30.1., в която след думата „изменя“ се добавят думите „и/или допълва“, в подточка 3 се заличават думите „и при намаляване или увеличаване на първоначалния му капитал с повече от една четвърт, когато това не налага издаването на нова Лицензия;“, а подточка 4 се заличава;

2. Т. 32.2. става т. 30.2. и придобива следната редакция:

„30.2. Лицензиантът може да поиска изменение и/или допълнение на настоящата Лицензия по реда, предвиден в действащото законодателство.“;

3. Т. 32.3. става т. 30.3. и придобива следната редакция:

„30.3. Лицензиантът може да поиска продължаване на срока на Лицензията най-малко една година преди изтичането на срока на първоначалната Лицензия.

Срокът на Лицензията се продължава в случаите при които Комисията прецени, че:

– Лицензиантът в първоначалния срок е изпълнявал условията на Лицензията, разпоредбите на ЗЕ;

– Енергийните обекти могат да работят безопасно и надеждно през период от време, удължен извън приложимия срок.

– Продължаването на срока на тази Лицензия се извършва съгласно изискванията на действащото законодателство.“

4. Т. 33.4. става т. 30.4., а в подточка 4. думите „чл. 46, ал. 2 от ЗЕЕЕ“ се заменят чл. 53, ал. 1 от ЗЕ“

5. Т. 33.5. става т. 30.5., а думите „чл. 50 от ЗЕЕЕ“ се заменят с „чл. 56 от ЗЕ“

XXVII. Раздел 33 става Раздел 31 „Прекратяване и отнемане на Лицензията“ и в него се правят следните изменения и допълнения:

1. Т. 33.2. става т. 32.2. и в нея думите „изпрати писмено уведомление“ се заменят с „уведоми“, изр. второ се заличава, а в изр. трето думата „Централите“ се заменя с „Енергийните обекти“;

2. Т. 33.3. става т. 31.3. и в нея подточка 5 се заличава;

3. Т. 33.4. става т. 31.4. и в нея изр. първо придобива следната редакция:

„31.4. Комисията дава указания на Лицензианта за отстраняване на констатираните нарушения в определен от нея срок.“.

XXVIII. Раздел 34 става Раздел 32. „Санкции“ и в него се правят следните изменения и допълнения:

1. Т. 34.1. става т. 32.1. и придобива следната редакция:

„32.1. При установяване от Комисията на нарушение на условията по тази Лицензия или на изискванията на действащото законодателство, свързани с лицензионната дейност, Комисията налага съответните санкции по реда и условията на ЗЕ.“

2. Т. 34.2. става т. 32.2. и се заличава;

3. Т. 34.3., т. 34.4. и т. 34.5. стават съответно т. 32.2., т. 32.3 и т. 32.4.

XXIX. Раздел 35 става Раздел 33 „Такси за Лицензията“ и придобива следната редакция:

„33. Такси за Лицензията

33.1. Лицензиантът заплаща лицензионни такси, определени съгласно Тарифата.

33.2. В случай на забава Лицензиантът дължи лихва за забава в размери, определени съгласно действащото законодателство.“

XXX. Раздел 36 става Раздел 34 „Приложимо законодателство“

XXXI. Раздел 37 става Раздел 35 „Приложения“, а т. 37.1. става т. 35.1. и в подточка 2 думите „преносната“ и „разпределителните“ се заменят съответно с „електропреносната“ и „електроразпределителните“

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1, чл. 21, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 51, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката, чл. 61, ал. 2, т. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да определи дата, час и място на провеждане на открито заседание за разглеждане на приетия по т. 1 доклад, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;
3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи по търговска регистрация „Национална електрическа компания“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството;
4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.